

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. В. В. ДОКУЧАЄВА**

Кафедра прикладної економіки і міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

професор

Р. ШЕЛУДЬКО

AS

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПП 21 «Економіка сільського господарства»

Рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

Галузь знань – **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Спеціальність – **051 «Економіка»**

Освітньо-професійна програма «Економіка»

Факультет **менеджменту і економіки**

Харків – 2020

Робоча програма «Економіка сільського господарства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка».

«26» серпня, 2020 р. 19 с.

Розробник: **Шелудько Леся Володимирівна**, канд. екон. наук, доцент кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор ХНАУ
«26» серпня 2020 р.

Л. ЛОМОВСЬКИХ

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки Протокол від «27» серпня 2020 р. № 2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к. е. н., доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

© Шелудько Л.В., 2020 р.

© ХНАУ, 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
	спеціальність 051 «Економіка»		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - <i>розрахункове завдання</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		8-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр» спеціальність 051 «Економіка»	Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80	-
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю: <i>Залік</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – (наприклад 50% до 50% або 60% до 40% і т.і.)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

В процесі вивчення «Економіки сільського господарства» набуваються знання з економічної теорії та методики визначення ефективності інтенсивного використання виробничих ресурсів, а також раціональних форм і методів господарювання в сільському господарстві. На основі пізнання дії об'єктивних економічних законів студенти вивчають сукупність аграрних економічних відносин, які розвиваються в сучасному сільському господарстві і мають забезпечити ефективне функціонування підприємств різноманітних форм власності і видів господарювання в ринкових умовах.

«Економіка сільського господарства», як наука формує економічне мислення у спеціалістів, підприємницький та комерційний підхід до розв'язання виробничих завдань. Вивчення її є основою підготовки менеджерів, сприяє адаптації спеціалістів до роботи в умовах економічної самостійності сільськогосподарських підприємств і ринкових відносин. Рівень знань з економіки сільського господарства значною мірою забезпечує здобуття студентами відповідних навичок з економічної роботи і їх підготовленість до практичної діяльності, що в цілому визначає професійну компетентність економіста агропромислового комплексу.

Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни:

В процесі вивчення «Економіки сільського господарства» студенти повинні засвоїти основні економічні категорії і поняття, знати критерії і показники, що їх виражають, оволодіти методиками визначення показників економічної ефективності виробництва різних видів сільськогосподарської продукції. Вміти визначати ефективність виробництва в сільськогосподарських підприємствах, агрофірмах і фермерських господарствах, грамотно аналізувати одержані результати і на їх основі формулювати правильні економічні висновки, роботи відповідні узагальнення і пропозиції.

Дисципліна «Економіка сільського господарства» пов'язана з курсами «Економіка підприємства», «Технологія переробки та зберігання с.-г. продукції», «ТВП тваринництва», «ТВП рослинництва», «Організація виробництва та планування на підприємствах АПК», «Маркетинг аграрних підприємств», «Аналіз господарської діяльності» тощо.

Для засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Економіка сільського господарства» заплановано такі види занять: лекції, семінарські заняття під керівництвом викладача, самостійна, практична робота студентів над матеріалом лекцій, навчальною та спеціальною літературою.

При вивченні дисципліни «Економіка сільського господарства» студент має ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, формою та методами навчання, видами та методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни «Економіка сільського господарства» складається з трьох модулів, кожен з яких об'єднує у собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних

елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні, практичні та семінарські заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійна робота студента.

У результаті вивчення дисципліни у здобувачів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання

3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально- економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Сільське господарство як галузь національної економіки

Тема 1. Предмет методи і завдання дисципліни «Економіка сільського господарства»

1. Сільське господарство та його народногосподарське значення.
2. Особливості сільськогосподарського виробництва.
3. Предмет, завдання і методи дослідження науки.

4. Поняття агропромислового комплексу (АПК), його склад, місце і значення в економіці України.
5. Кінцевий продукт і ефективність агропромислового комплексу.

Тема 2. Спеціалізація і галузева структура сільськогосподарських підприємств

1. Суть та фактори розміщення і спеціалізації сільськогосподарського виробництва та її форми
2. Розміщення сільського господарства України
3. Галузі й галузева структура аграрних підприємств та методика її визначення
4. Методика визначення ефективності галузевої структури підприємства
5. Оцінка альтернатив при формуванні галузевої структури підприємства

Тема 3. Інтенсифікація та концентрація в сільськогосподарському виробництві

1. Інтенсифікація сільського господарства.
2. Концентрація сільськогосподарського виробництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Економіка галузей рослинництва

Тема 4. Економіка виробництва зерна

1. Зернове господарство – основа сільськогосподарського виробництва.
2. Розвиток і розміщення виробництва зерна.
3. Економічна ефективність виробництва зерна.
4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва зерна.

Тема 5. Економіка виробництва цукрових буряків

1. Технічні культури та їх народногосподарське значення.
2. Народногосподарське значення, розвиток і розміщення виробництва цукрових буряків.
3. Економічна ефективність виробництва цукрових буряків.
4. Шляхи підвищення економічної ефективності буряківництва.

Тема 6. Економіка виробництва олійних культур

1. Народногосподарське значення, розвиток і розміщення виробництва олійних культур
2. Економічна ефективність виробництва соняшнику.
3. Шляхи підвищення ефективності виробництва соняшнику.

Тема 7. Економіка виробництва льону-довгунцю

1. Розвиток і розміщення льонарства.
2. Економічна ефективність виробництва льону-довгунця.
3. Шляхи підвищення ефективності льонарства.

Тема 8. Економіка виробництва картоплі та овочів

1. Економіка виробництва картоплі.
 - 1.1. Розвиток і розміщення виробництва картоплі.
 - 1.2. Економічна ефективність виробництва картоплі.
 - 1.3. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва картоплі.
2. Економіка виробництва овочів.
 - 2.1. Розвиток і розміщення виробництва овочів.
 - 2.2. Економічна ефективність виробництва овочів.
 - 2.3. Шляхи підвищення ефективності виробництва овочів.

Тема 9. Економіка виробництва плодів, ягід і винограду

1. Економіка садівництва.
 - 1.1. Розвиток і розміщення садівництва.
 - 1.2. Економічна ефективність виробництва плодів і ягід.
 - 1.3. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва садівництва.
2. Економіка виробництва винограду.
 - 2.1. Розвиток, розміщення та ефективність виробництва винограду.
 - 2.2. Шляхи підвищення ефективності виробництва винограду.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Економіка галузей тваринництва

Тема 10. Економіка виробництва і використання кормів

1. Кормова база і її значення в розвитку тваринництва.
2. Джерела кормових ресурсів і їх економічна характеристика.
3. Економічна оцінка кормових культур, кормів і раціонів.
4. Виробництво і використання комбікормів.
5. Шляхи збільшення виробництва і зниження собівартості кормів.

Тема 11. Економіка скотарства

1. Народногосподарське значення галузі скотарства.
2. Розвиток і розміщення виробництва продукції скотарства.
3. Економічна ефективність виробництва продукції скотарства.
 - 3.1. Економічна ефективність виробництва молока.
 - 3.2. Економічна ефективність виробництва приросту ВРХ.
4. Шляхи підвищення економічної ефективності скотарства.

Тема 12. Економіка свинарства

1. Розвиток і розміщення свинарства.
2. Економічна ефективність свинарства.

3. Шляхи підвищення економічної ефективності свинарства.

Тема 13. Економіка вівчарства

1. Розвиток і розміщення вівчарства.
2. Економічна ефективність виробництва продукції вівчарства.
3. Шляхи підвищення економічної ефективності вівчарства.

Тема 14. Економіка птахівництва

1. Розвиток і розміщення птахівництва.
2. Економічна ефективність птахівництва.
3. Шляхи підвищення економічної ефективності птахівництва.

Тема 15. Економіка бджільництва

1. Народногосподарське значення та розвиток бджільництва.
2. Економічна ефективність виробництва продукції бджільництва.
3. Шляхи підвищення економічної ефективності бджільництва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п,с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Сільське господарство як галузь національної економіки												
Тема 1. Предмет методи і завдання дисципліни «Економіка сільського господарства»	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 2. Спеціалізація і галузева структура сільськогосподарських підприємств	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 3. Інтенсифікація та концентрація в сільськогосподарському виробництві	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	24	6	6	-	-	12	24	3	0	-	-	21
Змістовий модуль 2. Економіка виробництва продукції рослинництва												
Тема 4. Економіка виробництва зерна	8	2	2	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 5. Економіка виробництва цукрових буряків	8	1	1	-	-	6	7	1	-	-	-	6
Тема 6. Економіка виробництва соняшнику	8	1	1	-	-	6	7	1	-	-	-	6
Тема 7. Економіка виробництва льону	8	2	2	-	-	4	11	-	1	-	-	10
Тема 8. Економіка виробництва картоплі і овочів	8	1	1	-	-	6	7	-	1	-	-	6
Тема 9. Економіка виробництва плодів, ягід і винограду	8	1	1	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Тема 10. Економіка виробництва і використання кормів	8	1	1	-	-	6	8	-	1	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	56	9	9	-	-	38	58	3	4	-	-	51

Змістовий модуль 3. Економіка виробництва продукції тваринництва													
Тема 11. Економіка скотарства	8	1	1	-	-	6	7	-	1	-	-	-	6
Тема 12. Економіка свинарства	8	1	1	-	-	6	7	-	1	-	-	-	6
Тема 13. Економіка вівчарства	8	1	1	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10
Тема 14. Економіка птахівництва	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	-	8
Тема 15. Економіка бджільництва	8	1	1	-	-	6	6	-	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	40	5	5	0	0	30	38	0	2	-	-	-	36
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	6	6	-	-	-	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет методи і завдання дисципліни «Економіка сільського господарства»	1
2	Спеціалізація і галузева структура сільськогосподарських підприємств.	1
3	Інтенсифікація та концентрація в сільськогосподарському виробництві	1
4	Економіка виробництва зерна	1
5	Економіка виробництва цукрових буряків	1
6	Економіка виробництва соняшнику	1
7	Економіка виробництва картоплі і овочів	1
8	Економіка виробництва плодів, ягід і винограду	1
9	Економіка виробництва і використання кормів	
10	Економіка скотарства	1
11	Економіка свинарства	
12	Економіка вівчарства	1
13	Економіка птахівництва	
	Разом	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методика визначення галузевої структури сільськогосподарських підприємств.	1
2	Економіка виробництва зерна.	1
3	Економіка виробництва цукрових буряків	1
4	Економіка виробництва олійних культур	1
5	Економіка виробництва льону-довгунця	1
6	Економіка виробництва картоплі і овочів	1
7	Економіка виробництва та використання кормів	1
8	Економіка скотарства.	2
9	Економіка свинарства	1
10	Економіка вівчарства	1
	Разом	10

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Предмет методи і завдання дисципліни «Економіка сільського господарства»	4
2.	Спеціалізація і галузева структура сільськогосподарських підприємств	4
3.	Інтенсифікація та концентрація в сільськогосподарському виробництві	4
4.	Економіка виробництва зерна	4
5.	Економіка виробництва цукрових буряків	6
6.	Економіка виробництва соняшнику	6
7.	Економіка виробництва льону	4
8.	Економіка виробництва картоплі і овочів	6
9.	Економіка виробництва плодів, ягід і винограду	6
10.	Економіка виробництва і використання кормів	6
11.	Економіка скотарства	6
12.	Економіка свинарства	6
13.	Економіка вівчарства	6
14.	Економіка птахівництва	6
15.	Економіка бджільництва	6
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

Структура індивідуального науково-дослідного завдання відповідає тематиці практичних занять. Студенти беруть за основу реальне підприємство або модель підприємства, яка відповідає дійсності. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, галузева структура, ринкові позиції. Ця модель є основою для виконання практичних занять, основні завдання що мають бути опрацьовані формуються відповідно до робочого зошиту для практичних занять.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота за теоретичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни;
2. Групових консультацій – розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику.

Індивідуально-консультативна робота за практичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – завдань, стосовно яких виникли запитання;
2. Групових консультацій – розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення.

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1. Індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;
2. Підготовка доповідей для виступу на науковому семінарі;
3. Підготовка доповідей для виступу на науковій конференції.

10. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються наступні методи навчання: лекції із застосуванням мультимедіа; розв'язування задач або творчих завдань, семінари-дискусії, семінари-брифінги, мозкові штурми, робота в малих групах, робота в Інтернет; складання графічних схем.

11. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в у процесі семінарських занять.
2. Оцінювання роботи студентів під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання індивідуального завдання (ІНДЗ).
4. Проведення проміжного контролю.
5. Проведення модульного контролю.
6. Проведення підсумкового контролю (ПМК).

Поточне оцінювання знань та умінь студентів здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня

підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- проходження проміжного контролю;
- виконання модульного контрольного завдання.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, розв'язанні задач, проведення розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії. Вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та роботи висновки.

Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента, або його усної відповіді всім п'ятьом зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то бальна оцінка буде знижена.

Індивідуальне науково-дослідне завдання оцінюється за критеріями: самостійності виконання; логічності та повноти висновків; наявності конкретних пропозицій; якості оформлення.

Проміжний тестовий контроль проводиться три рази за семестр. При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за трьома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань та аналітичних задач.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															ІНДЗ (20%)	Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1 (10%)			Змістовий модуль 2 (30%)							Змістовий модуль 3 (20%)							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			
3	3	2	5	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	20	20% (20 балів)	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
81-89	B	
75-80	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

100 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. При виконанні практичної частини застосовує системні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною проймою. Висновки до завдань аргументовані та обгрунтовані.

95 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно в повному обсязі. При виконанні практичного завдання студент припускається окремих неточностей.

90 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання студент ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практична

частина виконується в цілому правильно, при виконанні студент припускається окремих несуттєвих помилок.

85 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно, при його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.

82 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущено незначні помилки. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно. При його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.

75 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено суттєві погрішності, які впливають на зміст відповіді. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.

70 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій.

65 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно або зовсім не розкрито. При виконанні практичного завдання припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

60 балів. Студент виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуації, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Теоретичні запитання не розкриті.

Менше 60 балів. Студент виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій. Теоретичні запитання не розкриті.

У разі набрання студентом на підсумковому контролі знань 0-60 балів залік вважається не складеним.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з практичних, семінарських занять, колоквіумів, які відбулися в період, за який проводиться модульний контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань передбачених навчальною програмою з дисципліни, та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи студентів з даної дисципліни.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 85% правильних відповідей – “відмінно”;
- 70 – 85% правильних відповідей – “добре”;

- 69 – 50 % правильних відповідей – “задовільно”;
- менше 50% - “незадовільно”.

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з курсу «Економіка сільського господарства». Електронний варіант.
2. Робоча програма навчальної дисципліни;
3. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та самостійної роботи;
4. Пакет тестових завдань.

14. Рекомендована література

Основна

1. Аграрний сектор України: тенденції, суб'єкти, перспективи реформування [Електронний ресурс] / А.Єрмолаєв, І. Клименко, В. Ємець, С. Таран // Нова Україна. Інститут стратегічних досліджень. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <file:///F:/%D0%9C%D0%A2%D0%91/Agro%202015.pdf>.
2. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник. / В. Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
3. Андрійчук В. Г. Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти / В. Г. Андрійчук, М. В. Зубець, В. В. Юрчишин. – К.: Аграрна наука, 2005. – 140 с.
4. Андрійчук В. Г., Сас І. С. Концентрація в аграрній сфері економіки: проблемні аспекти : Монографія. Київ: КНЕУ, 2017. 303 с.
5. Економіка і підприємництво, менеджмент: Навчальний посібник. Частина 2 / [С. М. Рогач, В. А. Ткачук, Т. І. Балановська та ін.]. – Київ: ЦП "Компринт", 2016. – 395 с.
6. Економіка підприємства: підручник / Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова та ін. / за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2009. – 816 с.
7. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. – Вид. 2-е, перероблене та доповнене. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
8. Економіка сільського господарства. Навчальний посібник / [В. К. Збарський, В. І. Мацибора, А. А. Чалий та ін.]. – Київ: Каравела, 2013.– 321 с.
9. Електронний ресурс: Державна служба статистики України / Режим доступу - http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm 508

Допоміжна

10. Бджільництво в Україні: успіхи та перспективи зростання галузі

[Електронний ресурс] // Мій бізнес. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://msb.aval.ua/news/?id=27041>.

11. Бізнес-план: на технічних коноплях фермери заробляють від 100% рентабельності [Електронний ресурс] // AgroDay. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://agroday.com.ua/2018/07/30/na-tehnichnyh-konoplyah-fermeryzaroblyayut-vid-100-rentabelnosti/>.

12. Біловицька Н. Чи стане пасічник мільйонером [Електронний ресурс] / Н. Біловицька // Урядовий кур'єр. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/chi-stane-pasichnik-miljonerom/>.

13. Бондар В. С. Цукробуряковий підкомплекс України: напрями стабілізації та індикатори розвитку до 2020 року / В. С. Бондар, А. В. Фурса // Економіка АПК. – 2014. – №1. – С. 20-29.

14. Боярчук В. Економічна та енергетична ефективність виробництва ріпаку озимого, пшениці озимої, кукурудзи, цукрового буряку та біопалива на їх основі. – Аграрна економіка, 2012, Т. 5, № 1-2 – С.105-115

15. Буряк Р. І. Дослідження та прогнозування кон'юктури ринку продукції птахівництва України / Р. І. Буряк. // Науковий вісник НУБіП України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2017. – №260. – С. 41–53.

16. Бутило Р. Чи є перспективи в козиного молока в Україні? [Електронний ресурс] / Р. Бутило // Аграрне інформаційне агенство. – 2015. – Режим 504 доступу до ресурсу: <http://agravery.com/uk/posts/show/ci-e-perspektivi-vkozinogo-moloka-v-ukraini>.

17. Бутко М.П. та Родін В.С. Агропромислова інтеграція як шлях до активізації аграрного виробництва / М.П. Бутко, В.С. Родін // Аг росвіт. — 2010. — №3. — С. 10—13.

18. Васюта В. Б., Мормуль В. В. Інтенсифікація сільськогосподарського виробництва – Режим доступу: file:///C:/Users/1/Downloads/efek_2013_11_8.pdf

19. Вдовенко Ю. В. Тенденції розвитку козівництва в світі та в Україні / Ю. В. Вдовенко, А. М. Маслюк, В. М. Іовенко. // Науковий вісник "Асканія- Нова"-науково-теоретичний фаховий журнал. – 2014. – №7. – С. 3–18.

20. Вітков М.С. Сутність і фактори інтенсифікації аграрного виробництва/М.С. Вітков // Економіка АПК. – 2011. – №1. – С.53-57.

21. Гірчиця біла – і рентабельно, і корисно. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://a7d.com.ua/analtika/tehnology/17183-grchicya-bla-rentabelnokorisno.html>

22. Горда О. Вівчарство: повільний рух вперед [Електронний ресурс]

/ О. Горда // Агробізнес сьогодні. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://agrobusiness.com.ua/agro/infrastruktura-rynku/item/8283-vivcharstvo-povilnyi-rukhypered.html>.

23. Гриценко А.С. Цукробурякове виробництво України: сучасний стан та тенденції розвитку бурякосіючих підприємств: Науковий вісник Мукачівського державного університету, 2017. – Серія Економіка. – Випуск 1(7)

24. Губін А. АгроМатематика: вирощування технічних конопель [Електронний ресурс] / А. Губін // Kurkul. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://kurkul.com/blog/351-agromatematika-tehnichni-konopli-urozrahunku-na-1-ga>.

25. Гуцул Т. А. Використання та збереження земельних ресурсів в сільському господарстві / Т. А. Гуцул. // Вісник Сумського національного аграрного університету. Фінанси і кредит. – 2013. – №1. – С. 225–228.

26. Гуцул Т. А. Ефективність та перспективи розвитку молочного скотарства в Україні / Т. А. Гуцул. // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2011. – №1. – С. 40–46.

27. Гуцул Т. А. Использование альтернативных видов топлива из сельскохозяйственных культур в Украине / Т. А. Гуцул, О. Л. Иванчук. // 506 Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2017. – №9. – С. 30–32.

28. Гуцул Т. А. Розвиток ринку молока в Україні / Т. А. Гуцул. // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – №1. – С. 89–94.

29. Даниленко В. П., Рудик І. А. До питання ефективності використання молочних порід у господарстві. Розведення і генетика тварин. 2012. Вип. 46. С. 63-66.

30. Дідковська Л.І. SWOT – аналіз розвитку зрошуваного землеробства в Україні / Л.І. Дідковська // Економіка АПК. – 2015. – №5. – С. 33-38.

31. Домінська О.Я. Вплив факторів на розвиток льонарства в Україні // Агросвіт. – 2015. – № 7. – С. 13–19.

32. Дяченко О. В. Питання сучасного розвитку аграрних підприємств птахівничого напрямку / О. В. Дяченко. // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Економіка і менеджмент". – 2017. – №4. – С. 91–95.

33. Економіка і підприємництво, менеджмент / [С. М. Рогач, Т. А. Гуцул, В. А. Ткачук та ін.]. – Київ: ЦП "Компринт", 2015. – 714 с.

34. Економіка цукрових буряків в Україні. Пропозиція –

[Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<https://propozitsiya.com/ua/ekonomika-cukrovihburyakiv-v-ukrayini>

35. Єрмольєва Г. Розвиток галузі бджільництва в Україні [Електронний ресурс] / Г. Єрмольєва // Департамент АПК та РСТ Донецької обласної державної адміністрації. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.agro.dn.gov.ua/rozvytok-galuzi-bdzhilnytstva-v-ukrayini/>.

36. Ільчук М. М. Управління конкурентоспроможністю продукції скотарства сільськогосподарських підприємств України / М. М. Ільчук, І. А. Коновал, В. Д. Євтушенко. // Економіка АПК. – 2018. – №7. – С. 83–92.

37. Інноваційні технології в тваринництві [Електронний ресурс] // Журнал "Тваринництво України". – 2014. – № 6. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/system/files/Стаття%20щодо%20інновацій%20в%20>

38. Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки : [монографія] / [О. В. Шубравська, Л. В. Молдован, Б. Й. Пасхавер та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук О. В. Шубравської ; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. – К., 2012. – 496 с.

39. Картопля [Електронний ресурс] // Аграрний сектор України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agroua.net/plant/catalog/cg-7/c-24/info/cag-43/>.

40. Картопля-2018. Несподіванок не очікується [Електронний ресурс] // Економічний дискусійний клуб. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://edclub.com.ua/analitika/kartoplya2018-nespodivanok-ne-ochikuyetsya>.

41. Кваша С. М. Економічне обґрунтування програми виробництва зерна пшениці в Україні / С. М. Кваша, М. М. Ільчук, І. А. Коновал. // Економіка АПК. – 2013. – №3. – С. 16-24.

42. Кваша С. М., Іванько А. В. Моделювання часткової рівноваги на ринку молока та молочної продукції в Україні Економіка АПК. 2017. № 7. С. 37-46.

43. Кернасюк Ю. Птахівництво — ефективна сфера агробізнесу [Електронний ресурс] / Ю. Кернасюк // Агробізнес сьогодні. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnihektar/item/7898-ptakhivnytstvo-efektyvna-sfera-ahrobiznesu.html>.

44. Кернасюк Ю. Ринок картоплі: основні тренди [Електронний ресурс] / Ю. Кернасюк // Агробізнес сьогодні. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/10262-rynok-kartopli-snovni-trendy.html>.

45. Кернасюк Ю. Ринок овочів відкритого ґрунту та тепличних [Електронний ресурс] / Ю. Кернасюк // Агробізнес сьогодні. – 2018. – Режим

доступу до ресурсу: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/10912-rynok-ovochiv-vidkrytoho-gruntu-ta-teplychnykh.html>.

46. Кернасюк Ю. Ринок яловичини: нові перспективи [Електронний ресурс] / Ю. Кернасюк // Агробізнес сьогодні. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/9088-rynokialovychyny-novi-perspektyvy.html>.

47. Китаєва А. Проблеми сучасного розвитку вівчарства [Електронний ресурс] / А. Китаєва // Kurkul. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://kurkul.com/blog/135-problemi-suchasnogo-rozvitku-vivcharstva-chastina1>.

48. Коваленко О. Вирощування лікарських рослин як бізнес — вигідна справа [Електронний ресурс] / О. Коваленко // BusinessBlog. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://uacredity.com/viroshhuvannya-likarskix-roslin-yakbiznes-vigidna-sprava/>.

49. Козак О.А. Розвиток молочної галузі в контексті забезпечення продовольчої безпеки України / Козак О.А. // Економіка АПК. - 2018. - № 2 - С. 14-22.

50. Копитець Н. Г. Функціонування системи збуту продукції молочного скотарства: теоретико–практичний аспект: [Монографія] / Н. Г. Копитець. – К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки». – 2007. – 208 с.

51. Корецька С.О. Економічний механізм розвитку агропромислової інтеграції / С.О. Корецька // Агросвіт. — 2012. — № 7. — С. 10— 14.

52. Куликов И.М. Актуальные проблемы интенсификации садоводства / И.М. Куликов // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2013. – №10. – С. 11-15.

53. Мак олійний: ефективна технологія – запорука врожаю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/mak-oliyniy-efektivnatehnologiya-zaporuka-vrozhayu>

54. Марков І. Секрети успішного вирощування льону-довгунця // Агробізнес сьогодні. – 2015. – № 4 (299) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.agrobusiness.com.ua](http://www.agrobusiness.com.ua)

55. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства. – К.: Каравела, 2008. – 296с.

56. Мірзоєва Т.В. Особливості вітчизняного ринку лікарських рослин в умовах сьогодення / Т.В. Мірзоєва // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6. – С. 209-212.

57. Міщенко В. С. Вплив сезонності на виробництво продукції молочного скотарства / В. С. Міщенко. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – №18. – С. 77–79.

58. Музиченко Я. Аграрний 2017-й: рік росту молочної галузі [Електронний ресурс] / Я. Музиченко // Аграрне інформаційне агенство. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agravery.com/uk/posts/show/agrarnij-2017-j-rik-rostu-molocnoi->

59. Никитюк Ю.А. Організація екологічно орієнтованого виробництва лікарської рослинної сировини. – Збалансоване природокористування. – № 1. – 2016. – С.41-45.

60. Нікішина О.В. Стратегічні орієнтири розвитку зернового ринку України / [Електронний ресурс] / О.В. Нікішина. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/20110629/6_nikish.htm.

61. Огляд молочного ринку за січень-серпень 2017 [Електронний ресурс] // Milkua.info. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://milkua.info/uk/post/oglad-molocnogo-rinku-za-sicen-serpen-2017>.

62. Огляд ринку. Картопляні перспективи: де ховається прибуток [Електронний ресурс] // Мій бізнес. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://msb.aval.ua/news/?id=26142>.

63. Організація скотарства. Виробничі типи підприємств і об'єднань з виробництва продукції скотарства [Електронний ресурс] // Аграрний сектор України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agroua.net/economics/documents/category-116/doc-173/>.

64. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

65. Офіційний сайт національної асоціації цукровиків України «Укрцукор» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrsugar.com/uk>.

66. Павленко А. Другосортний продукт: до чого призведе відмова від молока "від населення" [Електронний ресурс] / А. Павленко // Аграрне інформаційне агенство. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://agravery.com/uk/posts/show/drugosortnij-produkt-do-cogo-prizvedevidmova-vid-moloka-vid-naseleenna>.

67. Пахайчук Н. Льон для розумних і лінивих // Агрогроші. – 2013. – № 1 (14). – С. 40-43.

68. Петриченко О.А. Розвиток сировинної бази молокопродуктового підкомплексу АПК України / Петриченко О.А. // Економіка АПК. - 2018. - № 3 - С. 31-37.

69. Петров В. М. Технічне забезпечення інноваційних технологій у рослинництві / В. М. Петров // Економіка АПК. – 2013. – № 2. – С. 100.

70. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року. // Урядовий кур'єр. – 2018. – №120. 514

71. Про тепличний бізнес в Україні [Електронний ресурс] //

МійБізнес. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://msb.aval.ua/news/?id=27273>.

72. Прогноз розвитку українського ринку молока та молокопродукції в контексті світових тенденцій [Електронний ресурс] // Шувар. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://shuvar.com/news/2465/Prohnoz-rozvytkuukrayinskoho-rynku-moloka-ta-molokoproduktiv-v-konteksti-svitovykhrendsiv>.

73. Програма розвитку галузі бджільництва на період 2016-2020 рр. [Електронний ресурс] // ННЦ “Інститут бджільництва ім. П.І. Прокоповича. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://prokopovich.com.ua/2015/01/29/p-r-o-e-k-t-programa-rozvitku-galuzi-bdzhilnictva-ukra%D1%97ni-na-period-2016-2020-rr/>.

74. Розвиток механізму регулювання ринку пшениці в Україні / А. Д.Діброва, Л. В. Діброва, Я. О. Крилов, М. А. Діброва. // Науковий вісник НУБіП України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2016. – №244. – С. 210–222.

75. Сєвідова І. О. Стан, проблеми та перспективи розвитку овочівництва в Україні / І. О. Сєвідова, Л. О. Лещенко. // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – №12. – С. 28–33. - Режим доступу до ресурсу: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2017/7.pdf 515

76. Сидоренко О. В Україні стрімко зростає інтерес до козівництва [Електронний ресурс] / О. Сидоренко // Україна молода. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3222/159/116558/>.

77. Тивончук С. В. Розвиток ринку виробництва молока в Україні в контексті євроінтеграційних процесів / С. В. Тивончук, Я. О. Тивончук, Т. П. Павлоцька. // Економіка АПК. – 2017. – №4. – С. 25–31.

78. Український експорт овочів зріс на 104% [Електронний ресурс] // Главком. – 2018. – Режим доступу: <https://glavcom.ua/economics/finances/ukrajinskiy-eksport-ovochiv-zris-na-104-457962.html>.

79. Чехова І.В. Вітчизняний ринок льону: Науковий журнал “Економіка України”. – 2017. – 1 (662) – С. 52-63

80. Чи є перспективи у козівництва? [Електронний ресурс] // Пропозиція - Головний журнал з питань агробізнесу. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://propozitsiya.com/ua/chi-ie-perspektivi-u-kozivnictva>.

81. Чурилова К. Вирощування лікарських рослин в Україні дає до 300 тис. доходу з гектара [Електронний ресурс] / К. Чурилова // Zaxid.net. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://zaxid.net/viroshhuvannya_likarskih_roslin_v_ukrayini_daye_do_300_tis_d

[ohodu z hektara n1458145.](#)

82. Шаманська О.І., Єсель Г.В. Інтеграційні процеси як фактор розвитку сільськогосподарських підприємств – Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/18_2012/10.pdf

83. Шкарлет С.М., Коробка А.М. Стан та тенденції діяльності підприємств галузі льонарства України // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2013. – Вип. 1. – С. 35–41.

84. Шубравська О.В. Розвиток сільськогосподарського виробництва України: чинники зростання / О.В. Шубравська // Економіка АПК. – 2015. – №5. – С. 5-11.

Законодавчо-нормативні акти

1. Конституція України : закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

85. Господарський кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.

86. Закон України “Про охорону навколишнього середовища” від 25 червня 1991 року №1264-XII [Електронний ресурс] // Верховна Рада УРСР. – 1991. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1264-12>.

87. Закон України „Про підприємництво” від 7 лютого 1991 року №698-XII [Електронний ресурс] // Верховна Рада УРСР. – 1991. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/698-12>.

88. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 8 січня 2017 року №83 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/83-2017-%D0%BF>.

89. Закон України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» від 18 жовтня 2005 року № 2982-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2982-15>.

90. Закон України «Про підприємства в Україні» від 27 березня 2001 року №887-XII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2001. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/887-12>. 502

91. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2004 року №2768-III [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2004. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

92. Водний кодекс України: Закон України від 6 червня 1995 року №213/95-ВР [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 1995. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/213/95-%D0%B2%D1%80>.

15. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua/ Сервер Верховної Ради України
2. <http://webfarmerstvo.org.ua/> - Сайт присвячений особливостям розвитку фермерства в Україні;
3. <http://ait-magazine.com.ua/board> - сайт журналу «Тваринництво України»;
4. <http://agroua.net/> Сайт огляд аграрного сектору України;
5. . <http://minagro.gov.ua/> Сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України;
6. <http://ukrstat.org/uk> Сайт Міністерства Статистики України;
7. <http://www.zerno-ua.com/> Сайт журналу «Зерно»;
8. <http://www.zerno-ua.com/> Інформаційний аналітичний портал про молоко і молочне скотарство;
9. <http://www.profisvine.com/indexukr.php> Сайт журналу «Прибуткове свинарство»;
10. <http://svynarstvo.in.ua/> Портал питань розвитку свинарства в Україні.